

Fundusze Europejskie

Міжнародний захист - права та обов'язки

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

НАДАЄМО БЕЗКОШТОВНІ ПОСЛУГИ

Курси польської мови

на рівні: від A1 до B2

Допомога асистента першого контакту

щодо: індивідуальних питань, пов'язаних з перебуванням та працею в Польщі: системи освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, включаючи соціальні виплати, транспорту, податків та інших питань повсякденного життя в новій країні, правил продовження легального перебування в Польщі, легальної праці та працевлаштування громадян третіх країн.

Присяжний
переклад
документів

Юридична
консультація

Профільне
навчання

Консультація
психолога

Інтеграційні
зустрічі

Адаптаційні
зустрічі

Допомога в
профорієнтації

ЗАПРОШУЄМО

Шановні пані та панове,

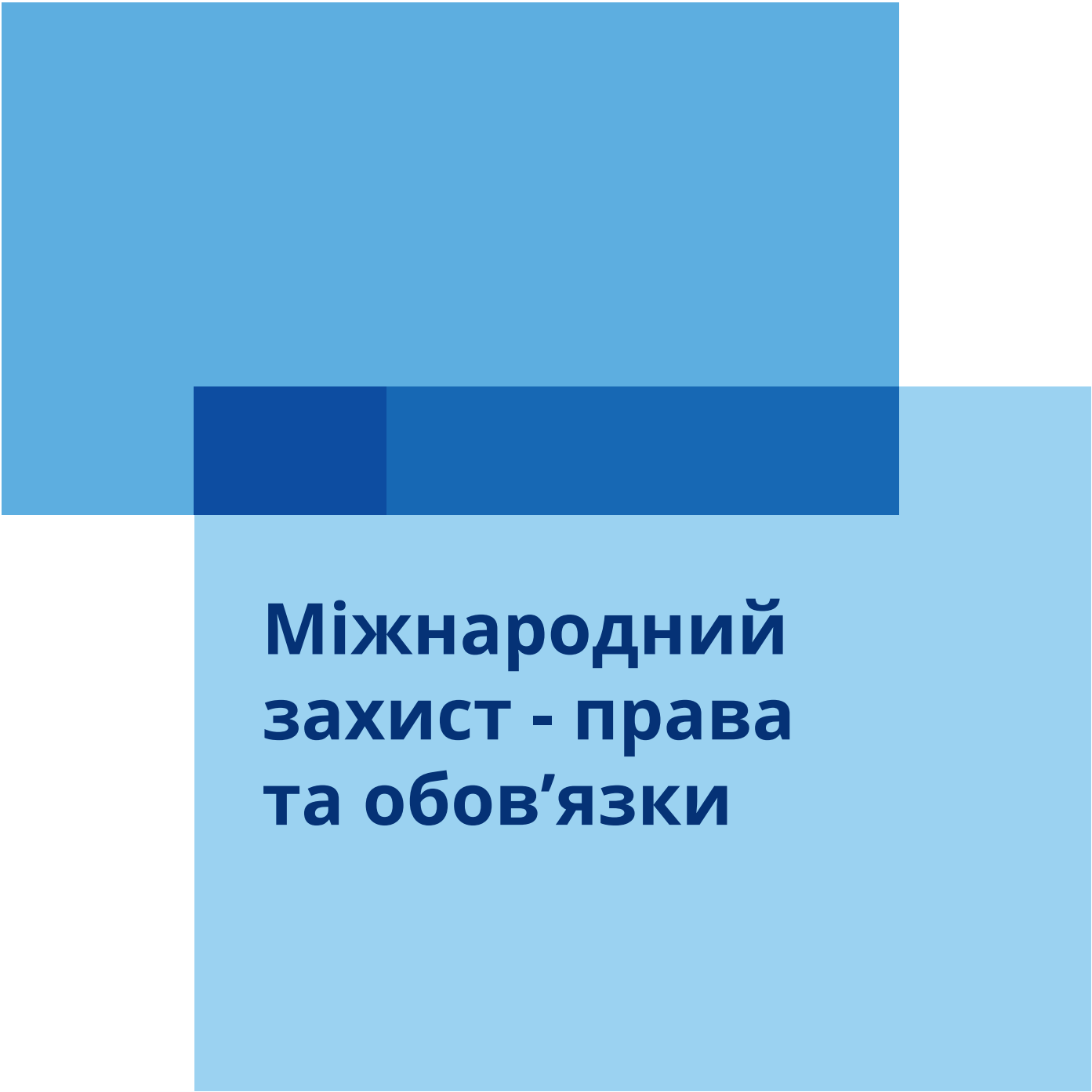
Пропонуємо вашій увазі освітню брошуру про права та обов'язки іноземців, які перебувають у Польщі. Ця публікація підготовлена з метою полегшення Вашого повсякденного життя в новій країні, яка, можливо, стане Вашим новим домом.

Зібрана тут інформація допоможе Вам розібратися в найважливіших аспектах життя в Польщі - як формальних, так і правових, соціальних і звичаєвих. Ми сподіваємося, що інформація, яка в ній міститься, полегшить Вашу адаптацію та повсякденне життя в нашій країні.

Якщо після прочитання брошури у Вас виникнуть сумніви щодо представлених положень або Ви потребуєте додаткової допомоги, радимо звернутися до Центру Інтеграції Іноземців в Зеленій Гурі.(ЦІІ). У ЦІІ ви отримаєте безкоштовну та професійну допомогу від асистентів першого контакту. Крім того, в Центрі можна користуватися комп'ютером та Інтернетом, що може бути корисним при вирішенні офіційних питань або пошуку інформації.

Пам'ятайте, що знання своїх прав та обов'язків має вирішальне значення для вашої повної інтеграції та комфорту в новому середовищі. Бажаємо вам успіхів та удачі в Польщі.

Колектив Центру Інтеграції Іноземців Зелена Гура

Міжнародний захист - права та обов'язки

Тимчасове посвідчення особи іноземця (TZTC)

Що це таке?

Тимчасове посвідчення особи іноземця (TZTC) - це документ, який видається іноземцям, які не мають дійсних документів, що посвідчують особу (наприклад, паспорта) і подають заяву про надання міжнародного захисту в Польщі. Цей документ дозволяє іноземцю легально перебувати в Польщі під час процедури надання міжнародного захисту, а також дозволяє йому користуватися своїми основними правами, такими як доступ до охорони здоров'я, освіти та працевлаштування, і є дійсним протягом 90 днів і може бути продовжений на час процедури. Документ особливо корисний у ситуаціях, коли іноземець очікує на видачу постійного документа або коли його/її

попередній документ, що посвідчує особу, було втрачено чи викрадено. Це важливий інструмент, який дозволяє легально пересуватися країною і користуватися різними послугами, наприклад, відкрити банківський рахунок або отримати доступ до охорони здоров'я. З тимчасовим посвідченням можна уникнути проблем, пов'язаних з відсутністю офіційного посвідчення особи.

Процес отримання тимчасового посвідчення особи іноземця (TZTC)

1. Подання заяви про надання міжнародного захисту

Першим кроком до отримання TZTC є подання заяви про надання міжнародного захисту в Польщі. Іноземець, який не має документів, що посвідчують особу, подає заяву про надання йому міжнародного захисту (наприклад, статусу біженця або додаткового захисту), що запускає весь процес. Варто знати, що під час подання заяви іноземець не зобов'язаний мати при собі документи, що посвідчують особу, але повинен надати іншу доступну інформацію про свою особу, а саме:

- ім'я, прізвище, дата народження,
- країну походження,

- причини, чому він не може повернутися до своєї країни,
- будь-які документи, які можуть допомогти підтвердити його/її ситуацію (наприклад, свідоцтва, фотографії, офіційні документи, якщо такі є).

Заява про надання міжнародного захисту подається до **Управління у справах Іноземців** або безпосередньо в пункті перетину кордону до **Прикордонної служби**, якщо іноземець перебуває на кордоні або в пункті прийому.

2. Перевірка особи і потреби в захисті

Після подання заяви про надання міжнародного захисту Управління у справах Іноземців розпочинає процедуру оцінки ситуації іноземця. Перш ніж прийняти рішення про надання захисту, орган перевіряє:

- **персональні дані** та особу іноземця,
- **причини подання заяви про надання захисту** (наприклад, переслідування, війна, небезпека для життя)
- **правовий статус іноземця** в Польщі та **можливі порушення закону**.

Іноземець, який не має паспорта або інших документів, що посвідчують особу, може подати заяву на отримання

Тимчасового Посвідчення Особи Іноземця (TZTC).

3. Подання заяви на отримання TZTC

У разі відсутності документів, що посвідчують особу, іноземець подає спеціальну **заяву про надання TZTC до Управління у справах іноземців** або безпосередньо в пункті пропуску через кордон прикордонникам. Заява про надання TZTC подається одночасно із заявою про надання міжнародного захисту. Іноземець повинен надати всі наявні дані, які можуть допомогти встановити його особу, а саме:

- прізвище, ім'я, по батькові, імена батьків,
- дата народження, місце народження,
- національність, мова, громадянство
- ситуацію в країні походження (наприклад, причини втечі).

Якщо іноземець не має жодних документів, може бути важливо надати свідків або інші докази для підтвердження його/її особи.

4. Розгляд заяви

Після подання заяви Управління у справах Іноземців розглядає заяву

і проводить відповідну перевірку. Іноземця можуть попросити надати додаткові роз'яснення або документи, яких не вистачає (за наявності). Управління перевіряє, чи іноземець відповідає умовам отримання TZTC і чи він має право на інші види допомоги (наприклад, у зв'язку зі статусом біженця).

5. Видача Дозволу на тимчасове перебування

Після позитивного рішення про видачу Тимчасового посвідчення особи іноземця, іноземець отримує документ, який:

- підтверджує його особу, хоча і є тимчасовим документом,
- дозволяє перебувати на території Польщі протягом дії процедури надання міжнародного захисту,
- дозволяє користуватися основними послугами (наприклад, медичне обслуговування, соціальна допомога),
- надає доступ до легального працевлаштування (при дотриманні відповідних умов).

6. Термін дії TZTC

Тимчасове посвідчення особи іноземця видається на невизначений термін,

але пов'язане з процесом надання міжнародного захисту. Термін його дії залежить від процедури надання міжнародного захисту:

- **до прийняття рішення** про надання статусу біженця або додаткового захисту.
- іноземець може подати заяву **про продовження терміну дії** TZTC, якщо процес надання міжнародного захисту продовжується.

7. Переваги наявності TZTC.

Наявність TZTC надає іноземцю ряд переваг:

- **легальне перебування** на території Польщі.
- **доступ до основних державних послуг** (наприклад, охорона здоров'я, освіта).
- **можливість працевлаштуватися**, якщо іноземець отримає відповідний дозвіл.
- **можливість звернутися за соціальною допомогою** та отримати інші державні виплати.
- **правову безпеку** під час процедури надання міжнародного захисту.

8. Продовження терміну дії TZTC

Якщо процедура надання міжнародного захисту триває довше, ніж очікувалося, іноземець може подати заяву про продовження терміну дії TZTC. Подання такої заяви тягне за собою обов'язок надати актуальну інформацію про ситуацію іноземця та стан розгляду адміністративної справи. Рішення про продовження терміну дії документа приймає Управління у Справах Іноземців.

9. Завершення процедури надання міжнародного захисту

Після завершення процедури надання міжнародного захисту іноземець, який отримав позитивне рішення, отримує повноцінний документ, що посвідчує особу (наприклад, карту перебування) або статус біженця. У разі негативного рішення іноземець може бути зобов'язаний покинути Польщу, а дозвіл на перебування в Польщі втрачає чинність.

Підсумок: Процес отримання Тимчасового посвідчення особи іноземця (TZTC) має вирішальне значення для осіб, які подають заяву про надання міжнародного захисту в Польщі і не мають документів, що посвідчують особу. Цей документ забезпечує

іноземцям легальне перебування в Польщі та доступ до основних прав і пільг під час розгляду їхньої заяви про надання міжнародного захисту.

Karta pobytu

Процес отримання карти побиту після отримання позитивного рішення про надання міжнародного захисту

Після отримання позитивного рішення про надання міжнародного захисту в Польщі іноземець може подати заяву на отримання **карти побиту**. Це документ, що підтверджує легальне перебування іноземця на території Польщі, який дозволяє йому користуватися низкою прав, таких як доступ до роботи, охорони здоров'я, освіти, а також є підставою для подальшого перебування в Польщі.

1. Отримання позитивного рішення про надання міжнародного захисту

Першим кроком у процесі подання заяви на отримання карти перебування є отримання **позитивного рішення** про надання міжнародного захисту (наприклад, статусу біженця або додаткового захисту). Це рішення видається **Управлінням у Справах Іноземців** після розгляду заяви про надання міжнародного захисту.

Після отримання позитивного рішення іноземець отримує право на легальне перебування на території Польщі, а також право на різні форми допомоги та підтримки, в залежності від наданої форми захисту.

2. Клопотання про видачу карти побуту

Після отримання позитивного рішення іноземець повинен подати заяву на отримання **карти побуту**. Заява подається до **Управління у Справах Іноземців** або безпосередньо до **воєводського управління, компетентного у справах іноземців**. У випадку осіб, які отримали міжнародний захист (наприклад, статус біженця або додатковий захист), процес є простішим, ніж для іноземців, які приїжджають

до Польщі з іншою метою. Заява на отримання карти побуту подається **після отримання позитивного рішення** про надання міжнародного захисту.

3. Документи, необхідні для подачі заяви на отримання карти побуту

Щоб подати заяву на отримання карти перебування, іноземець повинен надати наступні документи:

- **позитивне рішення про надання міжнародного захисту**, видане Управлінням у справах іноземців (UdSC) (наприклад, статус біженця або додатковий захист),
- **заповнену заяву про видачу карти перебування** (можна отримати в Управлінні у справах іноземців),
- **документи, що підтверджують особу** (за наявності, наприклад, паспорт, посвідчення особи або інші документи, що посвідчують особу),
- **із зазначенням номера PESEL** (якщо іноземець його вже має),
- **актуальні паспортні фотографії** (за необхідності),
- **підтвердження сплати гербового збору** за подання заяви (розмір збору залежить від типу заяви).

У випадку осіб, які не мають документів, що посвідчують особу, Управління може вимагати додаткову інформацію, що підтверджує особу іноземця (наприклад, персональні дані, інформацію про країну походження).

4. Розгляд заяви про видачу карти побуту

Після подання заяви про видачу карти перебування Управління у справах іноземців проводить процедуру її розгляду. Вона полягає у перевірці:

- особи іноземця
- відповідності заяви встановленим вимогам,
- відповідності рішення про надання міжнародного захисту даним, зазначеним у заяві.

Іноземець, який отримав позитивне рішення, може бути запрошений **на зустріч до Управління у Справах Іноземців** для підтвердження особистих даних та здачі відбитків пальців. Час очікування видачі карти побиту після подачі заяви залежить від ряду факторів, таких як кількість заяв в даний період, складність справи і повнота поданих документів. Зазвичай час очікування

становить від кількох тижнів до кількох місяців.

5. Отримання карти перебування

Після розгляду заяви про видачу карти побиту і прийняття адміністративного рішення іноземець запрошується для отримання карти побиту. Карта перебування видається терміном на **3 роки**. У випадку надання додаткового захисту іноземець отримує карту перебування **терміном на 1 рік**, після чого може подати заяву про її продовження. Карту побиту іноземець повинен забрати особисто в **Управлінні у справах іноземців** або у **воєводському управлінні**, якщо процедура проводилася на рівні воєводства.

6. Права та обов'язки після отримання карти перебування

Отримавши карту сталого побиту, іноземець має право на:

- **легальне перебування** на території Польщі,
- **доступ до праці** в Польщі (без необхідності отримання додаткового дозволу)
- **доступ до охорони здоров'я** на загальних підставах,

- **доступ до освіти** (державні школи для дітей),
- **право на користування соціальними послугами** та іншими суспільними благами.

Варто пам'ятати, що особи, які мають карту побуту, зобов'язані **дотримуватися польського законодавства** і можуть бути зобов'язані **регулярно реєструватися** у відповідних органах влади.

7. Продовження карти побуту

Карту побуту через 3 роки (або 1 рік у випадку додаткового захисту) необхідно продовжити. Процедура продовження карти перебування подібна до процедури подачі заяви про видачу карти перебування після отримання міжнародного захисту. Іноземець повинен подати заяву про продовження карти побуту за кілька місяців до закінчення терміну її дії.

8. Припинення дії міжнародного захисту

Якщо іноземець більше не відповідає умовам надання міжнародного захисту, наприклад, більше не перебуває в ситуації переслідування в країні походження, його статус може бути анульований.

У такому випадку іноземець зобов'язаний покинути Польщу, а його карта перебування стає недійсною.

Отримання карти перебування після позитивного рішення про надання міжнародного захисту є ключовим етапом для іноземця, який отримав статус біженця або додатковий захист у Польщі. Карта побуту дозволяє легально перебувати в Польщі, мати доступ до праці, охорони здоров'я та інших прав. Іноземець, який отримав карту перебування, зобов'язаний дотримуватися польського законодавства і регулярно поновлювати документ, щоб забезпечити своє подальше перебування в Польщі.

Участь у програмі IPI (Позитивна та інноваційна інтеграція)

Програма IPI є цінною підтримкою для іноземців у процесі інтеграції в польське суспільство, які отримали міжнародний

захист у Польщі. Програма реалізується в рамках міграційної політики Польщі, яка спрямована на підтримку біженців та осіб, які отримали міжнародний захист, в адаптації до нового середовища. Завдяки Програмі IPI іноземці можуть легше адаптуватися до життя в Польщі, здобути необхідні професійні та мовні навички, а також покращити своє соціальне та професійне становище. Участь у програмі підвищує шанси на інтеграцію в польське суспільство та пошук свого місця на ринку праці, що, в свою чергу, покращує якість життя та соціальну стабільність іноземців.

1. Мета Програми IPI - Програма IPI призначена для підтримки іноземців, яким надано міжнародний захист, у процесі соціальної, професійної та культурної інтеграції. Програма включає в себе ряд заходів і спрямована на:

- **соціальну інтеграцію** - допомога в адаптації до життя в Польщі, ознайомлення з польською культурою, правом і звичаями.
- **професійну інтеграцію** - забезпечення доступу до ринку праці, професійних курсів, навчання та підтримка в пошуку роботи.

- **сприянню вивченню польської мови** - через курси та заняття, які допомагають іноземцям вивчити польську мову, що має вирішальне значення для ефективної інтеграції.

2. Цільова група Програми IPI -

Програма IPI в основному адресована особам, які отримали статус біженця або додатковий захист, а також особам, які отримали **дозвіл на проживання з гуманітарних причин**. Учасниками Програми є іноземці, які офіційно проживають на території Польщі, але потребують підтримки в інтеграції в польське суспільство.

3. Сфера діяльності в рамках Програми IPI -

Програма IPI пропонує широкий спектр заходів та послуг, спрямованих на підтримку іноземців у різних аспектах життя:

- **курси польської мови** - Програма надає доступ до мовних курсів, які допомагають іноземцям здобути мовні навички, необхідні для повсякденного життя в Польщі, як у приватному, так і в професійному житті.
- **допомога в пошуку праці** - Учасники

програми можуть розраховувати на допомогу в пошуку праці, включаючи кар'єрні консультації, допомогу в підготовці резюме та супровідних листів, а також підтримку в підготовці до співбесіди.

- **професійне навчання** - Програма IPI також передбачає організацію професійного навчання та курсів, які допоможуть іноземцям здобути нову кваліфікацію або адаптувати свої навички до польського ринку праці.
- **підтримка в процесі соціальної адаптації** - Програма пропонує допомогу в розумінні польських правових норм, громадянських обов'язків та доступних державних послуг. Допомога також включає ознайомлення з польською культурою та організацію заходів, що сприяють соціальній інтеграції, таких як семінари та зустрічі з представниками різних соціальних груп.
- **психологічна підтримка та консультування** - Програма IPI також пропонує психологічну підтримку, особливо для людей, які пережили важкі події, такі як насильство або

війна, що можуть вплинути на їхню адаптацію в Польщі.

4. Переваги участі в програмі IPI:

- **підвищення своїх шансів на ринку праці** - завдяки професійним курсам, навчанню та підтримці у пошуку роботи.
- **краща інтеграція в польське суспільство** - учасники програми швидше асимілюються в польську культуру, вивчають мову та налагоджують стосунки з місцевою громадою.
- **підвищення своїх мовних компетенцій** - що полегшує життя, пошук роботи та інтеграцію в Польщі.
- **отримання допомоги в адаптації до польської правової та адміністративної системи** - що допомагає уникнути помилок у дотриманні законодавства.

5. Як долучитися до Програми IPI?

Для того, щоб приєднатися до Програми IPI, іноземець, який перебуває під міжнародним захистом (статус біженця або додатковий захист), повинен подати заяву на ім'я старости через

Пов'язаний центр допомоги сім'ї (PCPR), компетентний за місцем проживання. Термін подачі заяви становить 60 днів від дати отримання одного з вищезазначених статусів. У заяві також можуть бути вказані чоловік/дружина та неповнолітні діти іноземця, за умови, що вони також мають відповідний статус перебування.

До заяви слід додати ряд документів, що підтверджують статус іноземця, серед яких, зокрема, рішення про надання міжнародного захисту, карта побуту, проїзний документ, передбачений Женевською конвенцією (для осіб зі статусом біженця), а також декларацію про намір проживати на території конкретного воєводства, декларацію про відмову від звернення за допомогою в іншому воєводстві та про готовність до участі в інтеграційній програмі.

Зміна місця проживання

Зміна місця проживання під час реалізації інтеграційної програми можлива лише в особливо обґрунтованих випадках, таких як працевлаштування, отримання житла в іншому повіті, возз'єднання сім'ї або потреба в спеціалізованому лікуванні. У

таких випадках іноземець зобов'язаний подати відповідну заяву та документи, що підтверджують дану ситуацію.

Організації, що підтримують іноземців у Польщі

У Польщі існує багато організацій, які допомагають особам, які звернулися за міжнародним захистом і біженцям адаптуватися до життя в новій країні. Вони пропонують юридичну допомогу, психологічну підтримку, а також допомогу в пошуку житла і роботи.

- **Helsińska Fundacja Praw Człowieka** – www.hfhr.pl
- **Fundacja Ocalenie** – www.ocalenie.org.pl
- **UNHCR Polska** – www.unhcr.org/pl
- **Caritas Polska** – www.caritas.pl
- **Stowarzyszenie Interwencji Prawnej** – www.interwencjaprawna.pl

Якщо вам потрібна детальна інформація про процес або допомога з подачею заяви, приходьте до Центру Інтеграції Іноземців у Зеленій Гурі або до Центру, який підходить вам за місцем проживання, роботи або навчання.

ВАЖЛИВО

Зверніть увагу: навчальна брошура не є джерелом права.

Автори доклали всіх зусиль для того, щоб зміст брошури відповідав чинному законодавству. Однак слід мати на увазі, що в публікації розглядаються типові ситуації та найпоширеніші випадки, тому вона не може бути повністю застосовна до індивідуальних випадків.

Кількість і тип документів, які можуть вимагати адміністративні органи в ході процедури легалізації перебування і праці в Польщі, а також у справах, пов'язаних з охороною здоров'я та освітою, можуть відрізнятися від зазначених у брошурі, в залежності від конкретного випадку.

У разі будь-яких сумнівів рекомендується:

- звернутися до відповідного адміністративного органу (наприклад, до Воєводського управління, Управління у справах іноземців)
- ознайомитися з законодавством,
- скористатися безкоштовною допомогою Центру Інтеграції Іноземців в Зеленій Гурі.

РОЗРОБНИК:

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W ZIELONEJ GÓRZE

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

wupzielonagora.praca.gov.pl

НА ПОТРЕБИ:

CENTRUM
INTEGRACJI
CUDZOZIEMCÓW ZIELONA GÓRA

КОНТАКТИ:

НАВЧАЛЬНА БРОШУРА

БЕЗКОШТОВНИЙ ЕКЗЕМПЛЯР

PIK 2025

Публікація видана в рамках проєкту: «Твоя доля у твоїх руках - соціальна та професійна підтримка іноземців». Проєкт співфінансується Європейським соціальним фондом Плюс, в рамках програми «Європейські фонди для Любуського регіону 2021-2027», Пріоритет 6 Європейські фонди на підтримку громадян, Захід 6.12 Інтеграція громадян третіх країн.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu